

Sum fótur í hosu:

Skálafjørður til oljuhavn

JAN MÜLLER
JONHARD HAMMER

-Eg haldi ikki tað er av leið at siga, tá tosað verður um eina framtíðar oljuútgerðarhavn í Føroyum, at so pass-ar Skálafjørðurin og økið her inni í Runavík sum fótur í hosu til endamálið sigur býráðsformaðurin í Runavík, Jákup Lamhauge nú fyrirkomandi í oynni og Runavíkar kommunu annars arbeiða við ymsum ætlanum í sambandi við komandi oljuleiðing á føroyska landgrunninum.

Runavíkar kommuna er bert ein av fleiri kommunum kring landið, sum hevur boðið seg fram til at hýsa eini oljuútgerðarhavn.

Nú tað nærkast 1. útbjóðing eru bæði kommunu og virki í oynni sinnad til at fara undir nakað meira í-tøkilig. Og tað var eisini í hesum sambandi, at umboð fyrri kommununa í Runavík komu á tal við Føroya Kolvetni, sum síðani hevur á-tikið sær at gera eina kanning og eina frágreiðing til eina oljuútgerðarhavn í Runavík. Teir, ið hava gjørt frágreiðingina eru Niels Sørensen og Graham Steward frá Føroya Kolvetni og Alistair McCormick, sum tekst við at ráðgeva olju-feløgum um nettupplýst oljuútgerðarhavnir. Niðurstøðan í frágreiðingini er tann, at økið er sera vælegnað til endamálið, men samstíðis verður mettt, at tað er sera avmarkað, hvat verður av virksemin og harvið inntøkum tey mongu fyrstu árin.

Men onkunstaðni skal skjótt setast á, og herfyri stovnaði Føroya Kolvetni smápartafelagið „Atlantic Supply Base“, hvørs endamálið er at taka sær av fyrirreikingunum til eina stórra verkætlan. Í næstum fara umboð fyrri Runavíkar kommunu og nýggja felagið „Atlantic Supply Base“ til Aberdeen at luttaka á oljumessuni har.

Tá oljumessan hevur verið verður so farið at stovna eitt partafelag við tí endamáli at fáa fyrirkomandi og einstaklingar allari oynni at

seta pening í verkætlanina. Sosialurin skilur, at stóru áhugi er fyri hesi ætlan, og tað er ikki óhugsandi, at flestu av størstu og peningastærkastu fyrirkomandi í oynni fara at vera við í verkætlanini.

Føroya besta havn

Ein teirra, sum er fegin og spentur um gongdina er sjálvur býráðsformaðurin í Runavík, Jákup Lamhauge. -Vit halda, at Runavík er eitt sera gott stað til oljuútgerðarhavn. Tað liggur væl fyrri geografiskt, og talan er eisini um eina av Føroya bestu havnum, ikki minst til veður. Halda olju-feløg til, at hetta er rætta plássið hjá teimum at brúka, so er tað spell, um vit ikki hava møguleika at hýsa teimum til ta tíð.

-Eg havi skilt, at tað er ikki so stóru tørvur á havnaðri í sjálvum leitingarskeiðnum, og sum er hava vit longu ávíst havnaðri tótt. Men hinvegin hevur býráðið gjørt greitt, at skal talan verður um at menna og økja virksemin á plássinum, so er neyðugt at byggja havnina út.

Tí hevur kommunan longu samtykt at fremja eina útbýgging, har vaksið verður um havnaðri á landi, og har ein kaisiða við góðum dýpi uppá einar 12 metrar verður bygd. Her verður hugsað um bæði farmaflutning og móguliga oljuvinnu. Býráðsformaðurin ger greitt, at teir -uttan um til eina oljuvinnu -høvdu farið undir eina slíka útbýgging. Hon verður at byrja um ikki so langa tíð. Í løtuni er hon á tekniborðinum.

Býráðsformaðurin leggur dent á, at sjálvt um eingin oljuvinnu verður, so er fløgan ikki farin fyrri skeyti kortini. Hann vísir annars á, at um so er at oljuvinnu tekur seg upp og vísar er fingin fyrri, at havnin har fer at verða brúkt til oljuútgerðarhavn, so er kommunan sinnad til at byggja eina stóra holl at hýsa oljuvirksemi. Talan verður so um eina holl av sama slag, sum kommunan á sinni



bygdi til at hýsa virksemin hjá Beta.

Tað hevur annars verið víst á, at tann gáttin, sum er við munnan á fjørðinum er ein forðing fyrri ávísam oljuvirksemi. Hesum vísir ákúpt Lamhauge vísir aftur. Eg veit t.d. at tað hevur verið fyrispurningur fyrr um at fáa boripall inn á fjørðin, og tá varð tosað um eitt dýpi uppá 10-12 metrar. Minsta dýpið har gáttin er, er 25 metrar. So her skuldi ikki verið nakar trupulleiki.

Hvat hevur býráðsformaðurin í Runavík annars at siga til tey, sum halda, at vit eiga at brúka oljuvinnuna til at fremja „økismenn-ing“ og at tað frá almennari síðu eigur at verða gjørt av, hvar ein oljuútgerðarhavn skal vera!

-Eg ætli mær ikki at leggja meg út eitt politiskt orðaskifti um, hvar ein mógulig oljuútgerðarhavn skal vera. Hetta er nakað, sum má koma heilt náttúrliga frá vinnuni sjálvari. Men tað er ein sannroynd, at júst meginókið liggur væl fyrri og hevur nógv av teimum funktiónum, sum ein oljuvinnu úttan iva vil spyrja eftir. Men tað er eisini skiljandi, at suðuroyingar vilja hava oljuútgerðarhavnina har. Hinvegin roki eg tó við, at oljufeløgin sjálvi vilja sleppa at gera av, hvørja havn tey skulu brúka. Tey fara so at velja tað plássið, ið liggur best fyrri í allar mátar. Meta tey, at slík havn liggur best fyrri í Suðuroynni, ja, so verða tey har.

Suðuroyggin

Jákup Lamhauge leggur tó aftrat, at tað er einki duls-mál, at Suðuroyggin liggur

nakað malplaserad, tá man sammetir við meginókið. -Høvuðsstaðurin vælt d. altíð vera eitt pláss, sum dregur at sær, tí her liggur øll høvuðs-sitingin. Vit siggja eisini, at tað er avmarkað við tænastuvirksemi í Suðuroynni. Tá er stóran ódr-vísir á t.d. Skálafjørðinum. Her eru fleiri maskinverks-taðir og specialverks-taðir av ymsum slag. Eisini er stór skipasmíða við turrdokk á fjørðinum. Tá undirsjóvartunnin kemur er bara ein tími frá Skálafjørðinum til fløg-völlin. Haraftur kemur, at tað er stutt til Havnar. Ein oljuútgerðar-havn í meginókinum vil tí altíð hava nógv fyrirmunir.

Uppá fyrispurning um teir hava hugsað um bústaðarspurningin í økinum, tá ein oljuvinnu tekur seg upp, vísir Jákup Lamhauge á, at eisini her eru teir væl fyrri, tí tað er so stutt til Runavíkar úr nógvum bygðum og býum. T.d. tekur tað bara 35 minuttir til at koyra úr Runavík til Gjáar, sum er tað longesti teinurin í Eysturoynni úr Runavíkini. Tað tekur bara 20 minuttir til Fuglafjarðar osfr.

Við „The Atlantic Supply Base“ í Runavík eru ikki færri enn trýggjar oljuútgerðarhavnir við á oljumessuni í Aberdeen. Hinar báðar eru Asco Føroyar, sum er samstarv millum skotsku

Umboð fyrri útlenska oljuvinnu vitja í Runavík, har býráðsformaðurin vísir á møguleikarnar

fyrirkomandi Asco og Tórshavnar Skipasmíðu, og síðani Norserv, ið er samstarv millum donsku fyrirkomandi Danbor og tvær føroyskar fyrirkomandi.

Tað skilt, at meðan útlensk áhugamálið eru við í bæði verkætlanini á Sundi og á Drelnesi, so skulu tað bara vera føroyskar fyrirkomandi, sum standa aftanfyrri og reka oljubasan í Runavík. Eisini aðrar kommunur í Føroyum verða við á oljumessuni í Aberdeen í næstum.

Útsøla 27 aug.

Hosutógv
á kr. 12,-

Tweed
fyrir kr. 21,50
NÚ kr. 15,-

Økologisk ull
vanl. prísir kr. 18,-
NÚ kr. 12,-

Restir av
bummulls-
tógvi, kr. 8,-

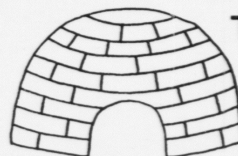
2 tráða føroyskt
skipstroyggjutógv
100 gr. kr. 10,-

Reytt
fingering
kr. 10,-

Undirklæðir
til børn fyrri
1/2 prís

Broderipakkar og toyrestir
nógv niðurstett

Flamé, nú kr. 9,75



Tógvhandilin
IGLOO

Sverrigsgata 19
Tórshavn
Tlf. 315264
Fax 319623

